

Beboerne vore Brødre, hvor vi ere enige om at ville bevare dem uadskilte, som dem, der høre til Kongeriget, saa troer jeg, at det ikke er af Veien i dette Dialekt, — og jeg føler min Pligt dertil, da jeg efter det Sted, hvor jeg lever, har et mangeaarigt og nøie Kendskab til Forholdene blandt dem, vi kalde vore Brødre. — at udtale, at det staaer i Regeringens Haand at bringe de Midler, hvorved det vil være muligt at drage dem nærmere til os. Efter min Opfattelse ere disse Midler ikke at begynde med den politiske Ordning. Efter min Opfattelse er Midlet det at spørge og med Sandhed at svare sig paa dette Spørgsmaal: Vilde disse Folk i Almindelighed knytte sig til os? Vi skulle i dette Dialekt vel see, at de forskjellige Sprog paa dette Sted ere blevne fuldstændigt berettigede. Der har været en Tid, hvor vi have seet, at Friheden har løst op for, hvad der hører til Troen og Kirken. Det er den Frihed, der maa være tilstede for at kunne udvikle de gode og ædle Kræfter, der ere tilstede i ethvert Folk. Ved Siden af Troen sætter jeg Spørgsmaalet om Nationaliteten. Det gjælder paa dette Sted ikke om store Forhold, men det gjælder over og under de Veire, der besværrer ere der tilstede, i de smaa Sogne, de smaa Distrikter, det gjælder om at lade Friheden komme ind der, hvor det egentlig gjælder til hvilken Side Beboernes Sind, kan vindes. Det er min fulde Overbeviisning, at det er det Rette. Jeg kalder den anden Tanke en Tvang, jeg kalder den en doktriner Tanke, der er borte fra Livsforholdene. Det nytter ikke Noget; jo mere jeg vil tvinge ind, desto mere gjør jeg mig mistænkelig. Det er Nationaliteternes Frembrudstid, og det skulle vi agte paa. Vilde vi bevare det, hvor vore Brødre ere, saa skulle vi give dem de personlige og borgerlige Friheder, som gjøre, at de kunne være tilfredse i deres Hjem, og vi skulle da nøie see til, at det er ikke dem, der skrive i Bladene, at det ikke er dem, der ere alene henviste til den tydske Tunge og ikke forstaae det danske, der alene faae Ulykkerne

indførte ved Alt det, som de tydske Blade komme med. Nei! det er gennem Friheden, at vi skulle faae Freden. Vi skulle ikke see paa, hvad der sættes paa Papiret om, at der er kommet saa og saa mange flere Dansktalende, men det er paa Sindet, at vi skulle see, og Sindet — det bør jeg sige her i Almindelighed — er ikke vendt bort fra Danmark, det vil ikke til Tyskland; det er min faste Mening, jeg har det nøie fra forskjellige Kilder. Jeg seer vel Opværelsen der, men jeg seer ogsaa, at den er opfostret under Vilkaar som dem, at vor ulykkelige Valglov i Slesvig giver de højere Stænder en Berettigelse, som de ikke burde have. Det er det menige Folk, som vi skulle see hen til, det er det, vi skulle bygge paa. Lader os da give dem Friheden! Hvor skal Folkets Stemme komme fra, naar Bladene herske og sige, at det og det er den almindelige Mening? Jeg siger, at det er det ikke. Vil Folket have Trældom og Tvang under Sunkersfabet i Tyskland? Nei! det har faaet Dinene op for noget ganske Andet, og det har faaet Agtelse for den Frihed, som vi have i vore Hænder. Lader os derfor ikke give dem Friheden karrigt, men ærligt, og sige, at de forskjellige Nationaliteter ere ligeberettigede. Jeg siger for mit Vedkommende: Skaf dem bort, der skulle staae til Vagt og Værge for mit dyrebare Sprog, for min Moder. Jeg siger, at jeg vil selv staae tilstuds for det og bygge paa Slesvigerne i dette Stykke; da skulle vi see, at Sindet vilde vende sig til os og sige: Kom med Friheden.

Der er foruden Sproget en anden Betragtning, som vi skulle vel lægge Mærke til, naar der er Spørgsmaal om Tilknytning anderledes end ad den Vej, som Forfatningen af 18de November indrømmer, og det er, at vi skulle sige, som vi sagde i 1848, og som endnu kan komme til Lyd i Slesvig og blive velsignet: Lad dem udvikle sig under de særlige Forhold. Dertil vilde mange af de Herrer sige: Der er Sittet rokket ved de særlige Forhold. Men, er